

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wyno-
si w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za jednorazowe
zanoszenie do domu do-
placa się 4) hal., za dwu-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie

Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za
dwurazow wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

nieopłaconiane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie wra-
ca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ „Kraków“. Tel. Nr. 190

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.
Od miejsca wiersza drobnem ismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz
każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, Pasaj
Hansmanna, w Wiedniu Haasensteina & Vogler, M. Opelik, M. Tokes, M. Sehaiek, E. Braun, Kutschera & Sehlerl, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie
J. Leopold, w Paryżu de Baczkowski 14 Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

Nr. 183.

Kraków, czwartek 25 kwietnia 1907 r.

Rok XV.

Rozbijacze i samozwańcy

Minister oświaty, dr. Marchet, w mowie
swej kandydackiej miał powiedzieć, że: „złe
skutki reformy wyborczej wkrótce się zatra,
i lud je przetrwa“ — a „z postępowej myśli mo-
że łatwo wyrodzić się coś, co się nazywa re-
akcją.“

Ktokolwiek śledzi rozwijający się ruch wy-
borczy w kraju, tembardziej kto bierze w nim
żywszy udział, a choćby tylko uczęszcza na nie
które zgromadzenia wyborcze, ten tak samo
jak minister dr. Marchet przychodzi do przekonania,
że: „z myśli postępowej może łatwo wy-
rodzić się coś, co się nazywa reakcją“.

Jeżeli bowiem tak wypadną wybory w in-
nych krajach koronnych, jak na to się zanosi
w Galicyi, w takim razie przyszły parlament
składać się będzie z jednej strony z ludzi mier-
nych zdolności i zalet osobistych, z drugiej
strony z ludzi, których agitacja wyborcza zne-
ka i podetnie materialnie.

Powiedział ktoś trafnie, że wybory powszech-
ne są dla biednej Galicyi za drogie, i jest to
rzeczywiście prawdą. Nie na skupowanie gło-
sów, co by było rzeczą niepodobną przy powsze-
chnem głosowaniu, lecz na samą agitację na
urządzenie tylu wieców, na ustanowienie biur
agitacyjnych w tak licznych miejscach gło-
sowania, na utrzymanie agitatorów niezbędnych
przy tak rozległej pracy, potrzeba obecnie więk-
szych sum, niż dawniej potrzebował ten, który
chciał kupić 100 lub 200 głosów.

Dotąd powiedzieliśmy, że agitacja wybor-
cza zneka każdego kandydata moralnie i ma-
terialnie, wyjąwszy oczywiście tych, którzy jak
socjaliści i ich sprzymierzeńcy czerpią ze źró-
deł obcych i mętnych...

Posłowie, nawet wedle dawniejszego syste-
mu wybierani, odczuwali dreszcze, ilekroć razy
rząd groził rozwiązaniem parlamentu, chociaż
mieli przekonanie, przynajmniej w większej
części, że powrócą do parlamentu ze swoich ku-
ryi. Posłowie, którzy dziś wejdą do parlamentu
będą przed rozwiązaniem Izby mieć — strach
paniczny, nie dla samej trwogi, czy powrócą,
lecz dla obawy ponownych olbrzymich trudów
i wydatków, które połączone są z powszechny-
mi wyborami.

Tacy więc posłowie za wszelką cenę szukać
będą pogodzenia się z rządem, a w następstwie
tego, ulegną każdej jego presyi, ustąpią przed
pogrózką rozwiązania parlamentu.

A to jest prosta droga do reakcji, tem pro-
stsza, że prawdopodobna większość posłów skła-
dać się będzie z ludzi, nie odznaczających się
wcale niezłomnością zasad i charakteru.

I w tem po części nadzieja, że „złe skutki
reformy wyborczej wkrótce się zatra“. Wkrót-
ce bowiem przekona się ludność, że wybieranie
na posłów ludzi bez wiedzy i fachowych zdol-
ności, bez hartu duszy i politycznej dojrzałości
nie tylko nie przyniesie jej żadnego pożytku,
ale tylko dotkliwie szkody.

Wkrótce mieć będą wszyscy namacalne do-
wody, że pomiędzy obietnicami wyborczymi, a
skutkami poselskiej pracy leży przestrzeń da-
leka, a „wiedzieć i znać, co lud boli“ — czem się
wszyscy kandydaci radykalni, chłopci pocho-
dzeniem lub z zawodu, przedewszystkiem za-
chwalają na zgromadzeniach, to jeszcze nie wy-
starcza i nie daje żadnej rękojmi, że będzie się
umiało i chciało usunąć to, co boli, jeżeli w
ogólności to usunięcie jest możliwe.

Lecz chociaż podzielamy przekonanie, że
złe skutki nowej reformy wyborczej zatra się
wkrótce, w kierunku otrzeźwienia ludu i prze-
konania go, że reforma wyborcza nie przynio-
sła nam zapowiadanego szczęścia i cudownej od-
miany, to przecie z bolem i smutkiem musimy
wypowiedzieć przekonanie, że złe skutki obecnej
agitacji wyborczej nie zatra się wkrótce. Ow-
szem nie możemy obronić się uczuciom prawdzi-
wej trwogi i głębokiego ubolewania, że skut-
kiem nowej reformy wyborczej i rozwiniętej
z powodu jej wprowadzenia agitacji wybor-
czej — zagnieżdżą się w umysłach i sercach lud-
ności tak potworne pojęcia, rozbudzą tak szka-
rne namiętności, że długich lat będzie potrzeba,
ażeby to wszystko sprostować i wyplemić.

A co najsmutniejsze że tę demoralizację
polityczną, religijną i społeczną szerzą nie tylko
sami kandydaci i agitatorowie socjalistów i
ludowców, lecz także ludzie świeccy a nawet
duchowni, którzy się podszywają pod firmę
Polskiego Centrum ludowego, pod wniosłe ha-
sła chrześcijańskiej demokracji.

Chrześcijańska demokracja to uspołecnie-
nie zasad Chrystusowej sprawiedliwości i mi-
łości, to praktyczne chrześcijaństwo, objawia-
jące się nie w słowach i formach zewnętrz-
nych, lecz przedewszystkiem „w czynach“ —
w działaniu wolnem od wszelkiej zawiści, sob-
kownstwa, osobistych ambicji na każdym, a więc
i politycznym polu.

A Polskie Centrum ludowe, jako organi-
zacja oparta na tych zasadach, dążąca do har-
monii i zgody społecznej; to karność i brater-
ska ustepliwość i spółdziałanie w kierunku pod-
niesienia tak materialnego, jak i „moralnego“
ludu, a więc przyuczanie go aby postępował
rozumnie i zgodnie.

Tymczasem pod firmą Centrum ludowego
występują prawdziwi rozbijacze ludu i stron-
nictwa centrowego, popychający lud do niena-

wiści stanowych lub osobistych, doradzający mu
wybór ludzi bez zdolności i obranych z polity-
cznych pojęć, a rozumiejących się na progra-
mie chrześcijańskiej demokracji tyle, co wilk
na gwiazdach.

Na równi z rozbijaczami jedności ludu i
stronnictwa P. C. L., stoją kandydaci „samo-
zwańcy“, którzy występując przeciw rzeczywi-
stym przez stronnictwo postawionym kandyda-
tom, bezprawnie przywłaszczają sobie firmę kan-
dydatów centrowych, chociaż nigdy nie należeli
do stronnictwa, nigdy z niem nie spółdziałali,
a teraz występując na własną rękę przeciw kan-
dydatom P. C. L., działają wręcz na jego
szkodę.

To nie są centrowcy, lecz plazy centrowe,
nie biorący rzeczy po chrześcijańsku, to jest
sumiennie, a więc nie zastanawiający się nad
tem, jaką szkodę wyrządzają sprawie i jakiej
krzywdy dopuszczają się w obec ludu, który
ich działaniem zamiast wzrastać w politycznem
uświadczeniu, jest balamucony i prowadzony
na manowce bo roznamiętnany i odprowadza-
ny z prostej drogi solidarności i karności po-
litycznej.

Przeciw takim rozbijaczom i samozwań-
com Polskie Centrum ludowe musi stanowczo
wystąpić i oświadczyć, że nikt nie ma prawa
podszywać się pod jego firmę, prowadząc tak
złobną robotę.

Robota ta nie zatra się wkrótce, długiej
pracy będzie potrzeba, aby skutki jej zlagodzić.
Prawda, że lud i to przetrwa, jak wiele innych
krzywd i zgorzeń, lecz biada tym, przez któ-
rych takie przychodzi zgorzenie.

—oooOoo—

Projekt autonomji Król. Pol. w Dumie.

Opracowany i wniesiony przez Koło polskie
na wterłowem posiedzeniu Dumy
projekt autonomicznego statutu dla Królestwa
Polskiego, w zasadniczych punktach przedsta-
wia się, jak następuje:

Art. 1. Terytoryum Królestwa Polskiego
stanowi kraj, istniejący pod tą nazwą w grani-
cach, określonych w roku 1815.

Art. 2. Królestwo Polskie, stanowiąc nie-
rozdzielną część państwa rosyjskiego, w spra-
wach wewnętrznych rządzone jest z mocy od-
dzielnie ustanowionych zasad prawodawczych.

Art. 3. Dla spraw wewnętrznych Królestwa
Polskiego ustanowiony jest osobny sejm, skarb,
budżet, zarządy administracyjne z namiestni-
kiem na czele, instytucyj sądowe, z senatem
dla Królestwa Polskiego i osobny w radzie mi-
nistrów minister i sekretarz stanu do spraw
Królestwa Polskiego.

Art. 4. Z pod atrybucji sejm wyjęte są sprawy: utrzymanie członków rodziny panującej, sprawy dotyczące ministerjum Dworu, sprawy cerkwi prawosławnej, sprawy należące do ministerjum spraw zagranicznych, armji i floty, jak również wszelkie sprawy, wchodzące do kompetencji ministerjum wojny i marynarki, drogi komunikacyjne, moneta, cło, prawodawstwo akcyzy, sprawy ogólnopństwowe, pocztowo-telegraficzne i telefoniczne, prawodawstwo dotyczące ogólnopństwowych komunikacji i taryf pocztowo-telegraficznych, telefonicznych, kolejowych, bezpośrednio, międzynarodowych i wewnętrznych, prawodawstwo obejmujące przywileje handlowe i marki fabryczne, zatwierdzone przez władze, prawodawstwo dotyczące własności literackiej i artystycznej, prawodawstwo karne w sprawach powstawania przeciw zwierzchniej władzy państwowej, zaburzeń, pogwałcenia przepisów o powinności wojskowej, fałszerstwa monet, walerów, znaków państwowych, pogwałcenie praw kwantantowych, celnych, akcyzy, pocztowych, telegraficznych, telefonicznych; wreszcie do atrybucji sejm nie należą ogólnopństwowe pożyczki i zobowiązania skarbowe.

Art. 5. Kompetencji sejm podlega prawodawstwo, dotyczące potrzeb kraju (z wyjątkiem wskazanych w artykule 4), ustanowienie wszelkiego rodzaju podatków, opłat, cel, stempeli, powinności z wyjątkiem akcyzy i granicznych opłat celnych, roztrząsanie i zatwierdzanie rok rocznie budżetu dochodów i wydatków skarbu Królestwa Polskiego, jak również sprawozdania komisji kontrolującej wykonanie budżetu, oraz przejrzanie i przyjęcie sprawozdania, dotyczącego zarządu Królestwem.

Art. 6. Przyjęte przez sejm projekty praw przedstawiane będą do sankcji monarszej przez sekretarza stanu do spraw Królestwa Polskiego. Zatwierdzone projekty praw, kontrasygnowane przez sekretarza stanu, będą ogłaszane w „Dzienniku praw“, wydawanym w Warszawie.

Art. 7. Sejm zbiera się corocznie w Warszawie z rozkazu monarszego, kontrasygnowa-

nego przez sekretarza stanu. Rozwiązanie sejm, jak również zawieszenie jego czynności nastąpić może zgodnie z przepisami, przyjętymi dla Dumy państwowej, z tem zastrzeżeniem, że stosowne akta władzy zwierzchniej kontrasygnowane być powinny przez sekretarza stanu. Każda sesja sejm trwa co najmniej 3 miesiące.

Art. 8. Sposób i porządek dokonania wyborów do pierwszego sejm, liczebny skład jego posłów i porządek, zwłaszcza sejm, określa specjalna ustawa z zawarunkowaniem, że sejm ten zbierze się na podstawie powszechnego, równego, bezpośredniego i tajnego głosowania.

Art. 9. Władza wykonawcza w Królestwie Polskiem z wyjątkami, wymienionymi w art. 12, należy do osobnego zarządu kraju przez namiestnika. Namiestnik stojący na czele, mianowany jest przez władzę naczelną i nie może być jednocześnie dowódcą wojska.

Art. 10. Stosunek namiestnika do sejm, organizacja instytucji sądowych kraju i wszystkich jego organów zarządu i samorządu w zakresie ich kompetencji i regulamin dla namiestnika będą określone przez sejm w sposób wskazany w artykułach 5 i 6.

Art. 11. Minister do spraw Królestwa Polskiego mianowany jest przez monarchę z liczby Polaków, obywateli Królestwa, w sposób, przyjęty przy mianowaniu ministrów. Minister ten przedstawia do aprobaty monarszej opracowane przez sejm projekty i wszystkie sprawy, dotyczące Królestwa Polskiego, a podlegające sankcji monarszej; kontrasygnuje i kieruje, gdzie należy, wychodzące od władzy monarszej nominacje i rozporządzenia, dotyczące Królestwa; bierze udział we wszystkich pracach rady ministrów, w szczególności zaś przy roztrząsaniu spraw ogólnopństwowych, dotyczących Królestwa; przedstawia radzie wnioski w sprawach ogólnopństwowych. Minister jest odpowiedzialny wraz z innymi ministrami na zasadach ogólnych, w sprawach zaś, dotyczących Królestwa Polskiego, odpowiada przed sejmem.

Art. 12. Z liczby spraw ogólnopństwowych, wymienionych w art. 4 podlegają bezpośrednio kompetencji centralnych organów wykonawczych wszystkie sprawy, dotyczące ministerjum Dworu, spraw zagranicznych, wojny, marynarki, a nadto zawiadywane zaś pozostałymi sprawami, wymienionymi w art. 4, należy w obrębie Królestwa Polskiego do organów miejscowych z tem zastrzeżeniem, że instytucje te we wszystkich wzmiankowanych sprawach postępują zgodnie z prawami ogólnopństwowymi.

Art. 13. Mówi o wspólnym budżecie i sprawozdaniu z dochodów i rozchodów Królestwa.

Art. 14. Do skarbu Królestwa wpływają: wszystkie pobierane w kraju podatki pośrednie i bezpośrednie, stemple, opłaty, dochody z ogólnopństwowych regaljów w kraju, dochody ze wszelkich majątków, kapitałów i przedsiębiorstw skarbu Królestwa. Cła, pobierane w Królestwie od towarów tranzytowych, wysyłanych do Cesarstwa, przelewa się do skarbu ogólnopństwowego, natomiast cła pobierane od towarów tranzytowych, pobierane na komorach w Cesarstwie, przelewa się do skarbu Królestwa.

Art. 15. Skarb Królestwa Polskiego proporcjonalnie do liczebnego stosunku ludności kraju do ludności całego państwa bierze udział w następujących wydatkach: utrzymaniu członków domu panującego, ministerjum Dworu, spłacie długów i zobowiązań państwowych, wyplacie procentów, gwarantowaniu dochodów z eksploatacji prywatnych kolei w Królestwie Polskiem, utrzymaniu centralnych instytucji prawodawczych, kancelarii cesarskiej, rady ministrów, ministerjum spraw zagranicznych, wojny, marynarki, kontroli państwa, centralnego zarządu taryf kolejowych.

Art. 16 określa porządek przeprowadzania rachunków pomiędzy skarbem Królestwa Polskiego a skarbem państwa rosyjskiego.

Art. 17. Na własność skarbu Królestwa Polskiego przechodzi należący obecnie do skarbu i rządu w granicach kraju majątek ruchomy

Bracia Karamazow.

(Ciąg dalszy.)

Część druga.

Starzec był wysoki, silny, trzymał się prosto a pomimo podeszłych lat włosy i broda jego były zaledwie posrebrzone siwizną — Budowę miał atlety i wszystko zapowiadało w nim ogromną siłę fizyczną — Oczy miał duże, szare, błyszczące, osadzone na wierzchu głowy i rażąco wypukłe — Odzież jego składała się z długiego kaftana z grubego szarego sukna, podpasanego sznurem. Z pod kaftana ukazywała się zczerniała od brudu płócienna koszula, której mięsiami całymi nie zdejmował, na nogach miał stare prawie rozpadające się chodaki.

Na zapytanie starca z kądy przybywa, objaśnił obdorski braciszek, że przysłany jest z klasztoru świętego Sylwestra.

— Wiem, bywałem u tego waszego Sylwestra, a jakże wy tam żyjecie? Posty zachowujecie? pytał Ferapont. Braciszek opowiadać zaczął i szczegółowo objaśniać.

— W czasie wielkiego postu mamy post ścisły, w piątki i środy we wtorki i czwartki otrzymują bracia biały chleb, kluski z miodem, lub kapustę kwaszoną — w sobotę biały barszcz, i kaszę grochową, a w niedzielę nawet rybę suszoną. Na wielkim zaś tygodniu, od poniedziałku aż do wielkiej soboty, pożywamy tylko chleb i wodę i to nie codziennie, tylko od piątku aż do godziny trzeciej po południu w sobotę nie jemy nic wcale, a i wtedy dostajemy po niewielkim tylko kasku chleba i po czarze wina. Nawet i we czwartek wielki nie spożywamy nic gotowanego, bo powiedziano jest na Łaodzkim soborze, że nie przystoi bezczęścić całego czterdziestodniowego postu łamiąc go w ostatnim tygodniu we czwartek — Ot jak u nas poszcza, ale cóż to znaczy w porównaniu z wami święty ojcze? Wy przecie cały okrągły rok a nawet w święto Zmartwychwstania, żywicie się tylko chlebem i wodą dodał z podziwem Obdorski braciszek —

Zaprawdę wielka i zadziwiająca jest wstrzeźliwość wasza

— A jagody! zawołał Ferapont kładąc osobliwy nacisk na g.

— Jakto jagody?

— Ja od chleba ich ująć mogę — Pójdę w las, to i jagodami przeżyję, a ci tam od chleba swego nie ujdą, z czartem się bratają. Powiadają poganie, że post to nic nie znaczy, pycha tylko i złość przemawia przez nich.

— Och! (z) prawda, westchnął braciszek. A widziałeś tam u nich czartów? spytał nagle ojciec Ferapont.

— U kogo? Pytał nieśmiało braciszek.

— A u tych tam z klasztoru — Rok już mija jak byłem u przełożonego. Widziałem ich wtedy dużo, każdy ma swego czarчика. U jednego siedzi pod „rasą“ u drugiego w kieszeni, tylko różki wyglądają — Mnie to się „zły“ taki boi. Nieraz kto, to i na szyi takie lichy nosi, a nie widzi, a nie widzi.

— A wy widzicie? dopytywał braciszek.

— Pewnie, że widzę, nawskroś widzę. Jakem wychodził od przełożonego, tom jednego we drzwiach zadławił. Został tam, pewno już i zgnił, a ci tam nic nie wiedzą. Tobie jako przybyszowi z dalekich stron prawdę objawiam.

— Straszne słowa wasze; mówił braciszek usmiechając się coraz bardziej — A powiedzcie wielki i błogosławiony ojcze czy prawda (z) o was słowa niesie, że z duchami niebieskimi w spółce żyjecie — że nawiedzają was.

— A lwa, bywa, że zlatują.

— A jakież postaci?

— W postaci ptaka.

— To pewnie duch święty w postaci gołębiej.

— To nie duch duch święty, to świętoduch. Taki pojawić się może w postaci każdego ptaka raz przyleci jaskółka, to znowu szczygłem albo zimorodkiem.

— A jakże wy poznacie, że to np. nie zimorodek?

— A bo mówi.

— Jakże on mówi, jakim językiem?

— Ludzkim.

— A cóż on takiego mówi? dopytywał braci-

szek, w którego sprytnych oczkach pojawiło się niedowierzanie.

— Ot dziś mówił, że przyjdzie taki dureń i dopytywać będzie nie wiadomo o co. Znadtoś bracie ciekawly.

— Bolesne słowa wasze — odrzekł kręcąc głową braciszek.

— A widzisz to drzewo pytał po krótkim milczeniu, ojciec Ferapont.

— Widzę błogosławiony ojcze.

— Dla ciebie to drzewo, a dla mnie całkiem co innego.

— Cóż takiego? szepnął ząbiekawiony braciszek.

— Bywa nieraz, w nocy... Widzisz te dwa sęki... to nieraz w nocy ręce do mnie wyciąga jak ramiona krzyża, i szuka mnie temi rękami, ja widzę to i drzę cały — i straszno mi wtedy, straszno, och straszno!

— Czegoż straszno? Jeżeli to krzyż święty.

— A jak porwie tak i do nieba poniesie.

— Żywego?

— A cóż to nie słyszałeś o proroku Eljaszu: Tak i mnie zrobić może, obejmie i poniesie.

Skoro obdorski braciszek powrócił do wskazanej mu na nocleg celi, myśl o rozmowie ze starym pustelnikiem przejmowała go dziwne mi uczuciami. Mimo pewnego niedowierzania, ciemny i prostaczy jego umysł lgnął bardziej do ojca Feraponta, niż do starca Zosimy. Słowa Feraponta były wprawdzie czasem dziwne i bez związku, ale Bóg jeden raczy wiedzieć jakie się w nich ukrywa głębsze znaczenie. Zresztą taki wielki „postnik“ mógł przecie w istocie widywać rzeczy dziwne i niebywale. Przytem braciszek jeszcze przed przybyciem do klasztoru usposobiony był bardzo nieprzychylnie dla instytucji starców, w których słyszał wiele złego, jakkolwiek nie stykał się z nimi osobiście, zaś z praktyk religijnych cenil on najwyżej surowe zachowywanie postów, a któż pod tym względem dorównać mógł ojcu Ferapontowi.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

—oooOoo—

Lalki i zabawki letnie poleca po niskich cenach i w wielkim wyborze
C. SZCZURKOWSKI, KRAKÓW, GRODZKA 2.

i nieruchomości, rządowe koleje, kapitały i prerogatywy, z wyjątkiem własności Dworu, zarządu wojskowego i zarządu marynarki.

Art. 18. Najwyższą instancją sądową w Królestwie Polskim ma stanowić senat z siedzibą w Warszawie. Dalej w artykule tym następuje wyliczenie zakresu kompetencji senatu.

Art. 19. Cała biurowość instytucji prawodawczych sądowych, administracyjnych i rządowych zakładów naukowych w Królestwie Polskim jako też wykład w szkołach odbywać się ma w języku polskim, stosunki zaś z rządem mają być ustanowione w języku rosyjskim. W ustawach, określających wewnętrzny ustrój Królestwa Polskiego, będą zabezpieczone prawa językowe ludności małopolskiej i litewskiej, w instytucjach sądowych, administracyjnych, społecznych i w rządowych zakładach naukowych. Prawa językowe w prywatnych zakładach naukowych nie ulegają żadnym ograniczeniom. Rosyjscy mają prawo zwracać się i żądać odpowiedzi w języku rosyjskim we wszystkich instytucjach administracyjnych i sądowych. Dla ludności rosyjskiej urządzone będą szkoły średnie i niższe.

Art. 20. Ogólno państwowe gwarancje wolności politycznej obywatelskiej rozciągają się na całe Królestwo Polskie.

Art. 21. W reprezentacji ogólnie państwowej Polacy uczestniczą za pośrednictwem swoich przedstawicieli, wybieranych na zasadach ogólnych obowiązujących w całym państwie.

Art. 22. Artykuł ten określa skład komisji rozstrzygającej spory co do granic atrybucji pomiędzy ogólnymi instytucjami państwowymi a osobno ustanowionymi dla Królestwa Polskiego. Do komisji tej wejdzie 18 przedstawicieli sejmu i 12 członków Dumy państwowej.

Art. 23. Żadne zmiany w ustawie tej bez uchwały sejmu Królestwa Polskiego wprowadzone być nie mogą.

Art. 24. Do czasu wydania przez sejm osobnej ustawy porządkującej stosunki wewnętrzne, zarząd Królestwa Polskiego prowadzony będzie na zasadzie tymczasowych przepisów o zastosowaniu rzeczonyj ustawy.

oooOooo

Mowa br. Becka w świetle prasy węgierskiej.

Wiedeń 24 kwietnia.

(z. c.) Jak się tego można było spodziewać, wywołała w Budapeszcie mowa br. Becka o przebiegu rokowań z rządem węgierskim burzę i gromy...

Dziwnym zbiegiem okoliczności gromy te nie spadają tyle na głowę austriackiego prezydenta ministrów ile na osobę uwielbianego dotychczas ministra handlu Kossutha...

Prasa węgierska nie może pogodzić się z tą myślą iż br. Beck, wbrew woli dr. Weckerlego dalszy tok rokowań odłożył aż na czas kiedy zberze się parlament austriacki.

Dawniej już, pisząc o rokowaniach rządu austriackiego z ministerstwem węgierskim, kilkakrotnie miałem sposobność zaznaczyć, że obecnie nasi ministrowie ciężką rozprawę mieli by z Izłą poselską, gdyby ulegli niesprawiedliwym i dotkliwym dla austriackiego przemysłu roszczeniom madziarskim. Br. Beck w sobotniej swej mowie wyraźnie zaznaczył, że nie pozwoli na żadne pokrzywdzenie przemysłu i handlu austriackiego. W mowie jego znachodził się nawet pewien ustęp, który między wierszami wprost groził ministrowi węgierskiemu.

„Chcecie nas wiązać krótkotrwałym terminem po rok 1917, nie chcecie od tego warunku odstąpić, dobrze wnet zobaczycie, kto ponieśże szkodę, my, czy wy, których przemysł i handel dopiero jest w związku“...

Wprawdzie br. Beck posługiwał się lepszym doбором wyrazów, wprawdzie wyżej przytoczonych słów trzeba szukać było dopiero między wierszami, lecz sens mowy zrozumieli nie tylko politycy węgierscy i dziennikarze, lecz nawet szerokie koła publiczności.....

I w prasie węgierskiej zatrąbiono na alarm

Jakiem czołem mógł odważyć się minister austriacki na podobne groźby wobec Węgrów? A gromy te spadają na Kossutha, że winą tylko jest jego, iż wogóle politycy austriacy osmielają się dyskutować o terminie ugody....

Lecz z groźnych tych artykułów przebija tak wyraźnie chęć prowadzenia dalszych rokowań, widać tak jasno, iż Węgrzy mimo swe stanowcze groźby, za każdą cenę muszą doprowadzić do pomyślnego skutku ugody z Austrią jeżeli stronnictwo niezawisłości ma nadal pozostać u steru rządów, że dziś już można powinnować hr. Beckowi jego śmiałego wystąpienia.

Wprawdzie organ Kossutha „Budapest“ ironicznie zaznacza, że austriacki prezydent ministrów mowę swą wypowiedział nie mając na myśli Węgrów, lecz wyborców do austriackiego parlamentu, i tym sposobem stara się osłabić wrażenie energicznego wystąpienia hr. Becka, mimo to jednak nie może zaprzeczyć, że rokowania obecne postępują bardzo powoli i natrafiają u rządu austriackiego na przeszkody, jakich przedtem nigdy nie zaznano....

Czy „Budapest“ ma słuszną, że energiczna postawa naszych ministrów wpływa tylko z obawy przed nową Izłą poselską, czy myli się, jest nam to obecnie zupełnie obojętne. Wszak to nie zmienia faktu, że po raz pierwszy od wielu lat, ministrowie austriacy nie dają się tyraniżować swym węgierskim kolegom i stanowczo bronią interesów naszego przemysłu i handlu.

Br. Beck do poprzednich zwycięstw dodał obecnie dwa nowe: podróż cesarską do Pragi i poskromienie buty zarozumiałych Madziarów... Zwycięstwa zaś te przynoszą i jemu niemałe korzyści. W sferach decydujących utrwala jego stanowisko, u ludności wywołują dlań poważanie i sympatyę.

oooOooo

Ruch przedwyborczy.

Próbka moralności socjalistycznej.

Z poważnej strony o rzymujemy następujące uwagi:

W dzisiejszych czasach i stosunkach można być przygotowanym ze strony pewnych partii na różne sztuczki i wybiegi wyborcze — to jednak, na co sobie w ostatnich dniach pozwalają u nas socjaliści a pozwalają całkiem otwarcie i bezkarnie — przechodzi już naprawdę wszelkie granice. Ostatnio np. nie spodobało im się, że na liście wyborczej pewnego okręgu krakowskiego figurują nazwiska kilkudziesięciu duchownych. Cóż więc robia? Przeciwno kilkunastu z tych duchownych wnoszą reklamacje, twierdząc że prawa wyborczego stanowczo nie posiadają. Przypuszczasz zapewne prostoduszny czytelniku, że w tych reklamacjach silą się na przeprowadzenie jakiegoś przynajmniej dowodu, jakiegoś choćby pozoru dowodu? Pozbadź się tego rodzaju złudzeń!

„Towarzysze“ uważają za rzecz zbyteczną i za skrupuły jakiś przestarzały, kępować się podobnymi względami. Wyrwali oni poprostu z listy wyborczej na chybił trafił kilkanaście nazwisk owych duchownych i jednemu z nich zarzucili w reklamacji, że już umarł, drugiemu że nie ma jeszcze 24 lat, innym, że nie są poddani austriackimi, że zatem wszyscy razem wyborcami być nie mogą!

Magistrat wziął te reklamacje całkiem na serio i urzędownie doręczył je zaatakowanym żądając od nich przedłożenia dowodów na to że nie umarli, że 24 rok życia ukończyli, że obywatelstwo austriackie posiadają. I coż się pokazało? Oto książka-wyborca za umarłego podany, żyje najspokojniej, pracuje za kilku i cieszy się dobrem zdrowiem; młodzieniec niemający mieć 24 lat, dobrze już sześćdziesiątkę przekroczył; obokrajowcy nie posiadający — jak głosiły reklamacje — obywatelstwa austriackiego, urodzili się co do jednego w Bochni w Tarnopolu, w Odrzykoniu, w Starejwsi, a o obcem obywatelstwie ani we śnie nawet nie zamazyli.

Ot poprostu wszystkie te reklamacje — to wstrętne nieuczciwe kłamstwa, to kpiny z prawa, drwiny z uczciwych obywateli i urzędników. I na tego rodzaju krętaactwach podpisują się nie tylko jakiś Kania, Bryniański, Gross ale ta-

kże Leon Misiołek którego przecież partja do prowodyrów swych w Krakowie zalicza i który ma podobno zamiar z Klepa za kandydować. Przeciwno tego rodzaju postępowaniu w imię moralności publicznej jak najbardziej stanowczo zastrzedz się musimy i piętnujemy je publicznie.

Zwracamy zarazem uwagę sfer kompetentnych na lukę dotkliwą w ordynacji wyborczej i w ustawie o ochronie wolności wyborów, która wobec tego rodzaju nadużyć uczciwych obywateli prawie bezbronnymi zostawia, a w danym razie zrzuca nawet na nich ciężar szukania i dostarczania władzy dowodów na to, że są uczciwymi i że na listę wyborczą legalnie się dostali. Rzecz ta przecie dochodzi do ab-urdum! Wprawdzie czas wnoszenia reklamacji już upłynął, na tem więc polu popisy socjalistów obecnie już się skończyły. Ale czeka nas jeszcze sam akt wyborczy, przy którym okazji do nowych krętaactw nie zabraknie. Wiedzmyż już z góry czego mamy się spodziewać i przed jakimi to sposobami walki ze strony wyznawców „czerwonego sztandaru“ trzeba się będzie mieć na baczności.

* * *

Lwów. Katolicko-narodowi wyborcy 6 okręgu miasta Lwowa odbyli w poniedziałek w sali „Skały“ pod przewodnictwem nadradcy Sahanaka, bardzo liczne i ożywione zgromadzenie, na którym po przemówieniach ks. posła Wesolińskiego, dra Janusza Przygodzkiego, radcy Szyzyłowicza, pp. Horowicza i Trybalskiego, uchwalono jednogłośnie na wniosek p. Przygodzkiego rezolucję tej treści: „Zgromadzenie katolickie i Polacy, wyborcy 6 okręgu, uchwalają od dać swe głosy za kandydatem, który przyjmie program katolickiego Centrum, ewentualnie za kandydatem którego dotychczasowa działalność publiczna dawałaby rękojmię, że bronić będzie interesów katolickich i narodowych.“

* * *

Z Kolbuszowskiego piszą nam: Dnia 21 bm. odbyło się w Cmolesie zgromadzenie przedwyborcze, na które przybył p. Tomasz Szajer, poseł na Sejm krajowy i b. poseł z tego okręgu do Rady państwa, celem złożenia wyznania politycznego i programu przyszłej pracy parlamentarnej w razie, gdy zostanie posłem obrany Kilkuset włościan zgromadziło się na podwórzu tutejszego naczelnika gminy p. Lubery, by wysłuchać mowy kandydata i sprostować swe zapatrywania polityczne, już u niektórych dość pokrzywione krecią robotą ludowców, którzy się tu oddawna skrzętnie uwijają.

Po zagajeniu wybrano przewodniczącym przez aklamację ks. proboszcza miejscowego Melchiora Zapalę. W krótkim przemówieniu wskazał ks. przewodniczący cel zgromadzenia, wspominał o Centrum ludowym jako jedynem i prawdziwie ludowym stronnictwie z ramienia którego właśnie jako kandydat stanął p. Szajer; odpowiedział chłopom na tak często dające się słyszeć pytanie: co to są ludwcy? napiętnował ich dewizy religijno-polityczne, przypomniał ich bluźniercze interpelacje w parlamencie, podał styczne ludowców z sacylistami a zalecając wybór p. Szajera pod rozważę zgromadzonych, udzielił głosu p. Szajerowi.

P. Szajer w długiej, bo przeszło dwie godziny trwającej, ale jasnej i przystępnej mowie wspominał pokrótce o wydatnej pracy Koła polskiego, którego był członkiem, odczytał szereg swych wniosków postawionych w czasie dotychczasowego poselstwa, przypomniał nowe ustawy tak państwowe jako i krajowe przedewszystkiem dobro włościan mające na celu, wskazał wreszcie przyczynę, dla której wstąpił do Koła polskiego i dla czego ludowcy tego kroku nie mogą mu zapomnieć i darować, a wreszcie przyrzekł, że jeżeli wyborcy i nadal obdarzą go zaufaniem, wszelkimi siłami pracować będzie dla dobra ludu pod hasłem: Bóg, wiara, ojczyzna!

W końcu zabrał głos miejscowy ks. wikary, a porównawszy wykształcenie poselskie i mowę polityczną p. Szajera z niejakim Paduchem z Brzostowej góry, ludowcem, który tu także swoje credo wygłaszał, w gorących słowach zalecił kandydaturę p. Szajera jako jedyną chłop

JÓZEF MASSAR

w KRAKOWIE

ul. Floryańska 1. 15,

poleca na obecny sezon Nowości dla Pań na suknie:

w wełnie, jedwabiu, batystach, zefirach i t. d., jakoteż ogromny

Wybór Nowości w konfekcyi dziecięcej.

* * * * Towar doborowy. — Ceny umiarkowane. * * * *

ską w tym okręgu; na wniosek też mowcy wszyscy zebrani uchwalili votum zaufania p. Szajerowi i z pieśnią na ustach: Serdeczna Matko już zmrókiem rozeszli się do domów.

Nie obeszło się jednak i u nas bez chwilowego, przykrego zamęcenia spokoju tem przykrzejszego, że wywołanego przez nauczycieli. Panowie ci z pp. nauczycielkami, przybrawszy do siebie znanego wichryciela w osobie jakiegoś pisarzyni z Kolbuszowy, przybyli już po rozpoczęciu mowy p. Szajera widocznie w tej myśli, by rozbić zgromadzenie; wmieszali się między włościan i właściwym ludowcom sposobem zaczęli podburzać zgromadzonych, by mowcy nie słuchali. Kilku chłopów rzeczywiście poszło za ich wezwaniem, ale gdy wszyscy inni pozostali i ci wrócili do zgromadzonych i do końca wytrwali; tylko pp. nauczyciele, którym naczelnik gminy zagroził przymknięciem w razie podobnego zachowania się, odeszli jak nie pyszni, skąd przyszli.

Trzeba wiedzieć, że nauczyciele powiatu Kolbuszowskiego a przynajmniej zakątka nasze go uchwalili jednogłośnie popierać kandydaturę ludowca Paducha. Winszujemy stanowi nauczycielskiemu tak „wielkiego i godnego“ reprezentanta w przyszłym parlamencie!

* * *

Z Białskiego piszą nam: Dnia 23 odbył się w Bulowicach [pow. Biała] wiec przedwyborczy. W gminie święcono uroczystość św. Wojciecha, Patrona Kościoła, o po Nic szporach zgromadziło się około 200 uczestników wiecu w lokalu gospody miejscowej.

Przemawiał najpierw ks. Hanusiak. Mowca przytaczał zarzuty przeciwko dotychczasowe mu posłowi, Kubikowi, który także był na wiecu obecny, oświadczył dalej ks. Hanusiak że wcale nie stawiałby ze swa kandydaturą, gdyby był właśnie poseł Kubik spełniał należycie swój mandat. A gdy mowca odwołał się do zebranych wyborców, aby się oświadczyli, czy chcą nadal mieć postem Kutika, wszyscy odpowiedzieli że nie. Przytoczył jeszcze parę momentów ze swej działalności kapłańskiej, w której zawsze brał udział w ru chuludowym i stał po stronie ludu.

Potem zażądał głosu Kubik atoli zebrani nie chcieli się na to zgodzić. Dopiero gdy oświadczył że się chce z postawionych zarzutów oczyścić zgodzono się, aby przemawiał,

Właściwie jednak niczem nie zbijał tych zarzutów, tylko głośno oświadczył, że one są nieprawdziwe i zaczął zwykle swe wywody o rozmaitych krzywdach. Następnym mowcą był Wojciech Tamara, który zapytywał, dlaczego to Kubik umie wyliczać krzywdy ludu, a przez 10 lat poselstwa niczem się nie przyczynił do usunięcia choćby jednej krzywdy i czemu nie wszedł do Koła polskiego, aby tam te krzywdy przedstawiać wraz z innymi posłami ludowymi. — Wśród tego przemówienia atoli Kubik wysunął się ze sali i zniknął — czuł zapewne iż ponosi sromotną klęskę i może się bał wyraźnej uchwały braku zaufania, która właściwie pośrednio już mu została wyrażona.

Przemawiał jeszcze ks. Juras, wikaryusz który wykazywał zgrabną działalność ludowców. Zachęcał też ks. Juras zebranych do oszczędności, wstrzeźliwości i nabywania oświaty przez uczciwe gazetki. Po kilku jeszcze wyjaśnieniach, co do zbliżających się wyborów — przy czem przemawiał tak. ks. Hanusiak jak i Tamara — z zachętą do jak najlichnieszego udziału w wyborach i do solidarności, przewodniczący zamknął wiec. Przy końcu oświadczyli zebrani, iż głosować będą tylko na ks. Hanusiaka i Dobję jako kandydatów chrześcijańsko ludowych.

* * *

Program polityczny Ukraińców.

„Dilo“ ogłosiło odezwę wyborczą komitetu narodowego rosyjskiego. Odezwa ta zawiera całe credo polityczne stronnictwa Ukraińców.

Z programu tego wyjmujemy ważniejsze ustępy. „Nasi przedstawiciele narodowi dążyć powinni do rozszerzenia i zrealizowania swobód narodowych, które są istotą prawdziwej

konstytucji. Dążeniami temi są przede wszystkim: wolność osobista i domowa, wolność zgromadzeń i zrzeszeń, odpowiedzialność urzędników za naruszenie tych swobód“.

Wogóle odezwa wyborcza wzywa naród do solidarnego wybierania posłów pod hasłem walki o samorząd narodowy i samodzielny rozwój w duchu ukraińsko-ruskim.

Jednym z najważniejszych punktów programu polityczno-ekonomicznego, zawartego w odezwie, jest zadanie dalekosiężnych reform agrarnych. Posłowie muszą domagać się praw, broniących od wyzysku włościan i dalszego ich upadku. Żądać mają wykupienia przez państwo większej własności ziemskiej i rozparcelowania jej bezrolnym oraz małorolnym włościanom na dogodnych warunkach.

W sprawie robotniczej domaga się odezwa zabezpieczenia robotników przed wyzyskiem, popierania poszczególnych gałęzi gospodarstwa rolnego i przemysłu oraz ubezpieczeń robotników na starość i w razie niezdolności do pracy.

Dalszym punktem programu jest zadanie wprowadzenia podatku progresywnego, zaprowadzenia którego mają się domagać nowo-wybrani posłowie stronnictwa ukraińców. Zaum ten podatek będzie wprowadzony, posłowie żądać mają zniesienia podatków pośrednich, a jednocześnie zmniejszenia wydatków na wojsko, skrócenia służby wojskowej, a podwyższenia wydatków na oświatę. W sprawie uniwersytetu domagać się winni przyszli posłowie samoistnego uniwersytetu rusko-ukraińskiego w stolicy kraju.

W kwestji wyborów żądać mają posłowie wprowadzenia czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego do Sejmu, oraz pomnożenia ruskich mandatów w parlamencie.

Jednym z zasadniczych punktów programu ma być zwalczanie usiłowań przeciwników, dążących do rozszerzenia autonomji. W przeciwieństwie do tego mają posłowie domagać się rozwiązania sprawy polsko-ruskiej w duchu autonomji narodowej, urzędowego rosyjskiego języka we wschodniej Galicji i podziału władz dla ruskiej i dla polskiej połowy kraju.

Są to wogóle dążenia, mające na celu zupełne wyodrębnienie Galicji wschodniej, która ma posiadać swój własny Sejm. Politycy ukraińscy pomijają w swym programie półtora miliona Polaków. Tych bowiem zamyślają wyrzucić za San, odebrać im ziemię, i zdobyć sobie wyłączne władztwo na ziemiach wschodnio-galicyskich.

—oooOooo—

Kronika.

KUPOJECIE TYLKO U CHRZEŚCJAN

12345

Kraków, 24 kwietnia.

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś we czwar tek Marka ewangelisty i Ermina biskupa wyznawcy; w piątek Najświętszej Marji Panny Dobrej Rady, Kłeta męczennika i Marcelina.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczął się o godzinie 4 minut 29; zachód przypada o godzinie 6 minut 46; długość dnia godzin 14 minut 17.

— **Walne zgromadzenie Tow. Miłośników historii i zabytków Krakowa** odbyło się wczoraj wieczorem w sali obrad Rady miejskiej pod przewodnictwem prezesa prof. dra St. Krzyżanowskiego przy bardzo licznych udziale członków. Po zagajeniu przewodniczącego nastąpił odczyt dra St. Tomkowicza: „Wewnętrzne urządzenie zamku krakowskiego i jego losy“. W odczycie prelegent skreślił dzieje dawnej świetności królewskiego zamku. Mimo kilku pożarów i najazdów zamek zachował swą świetność aż do roku 1702 gdy żołdacka horda Karola XII zamek zrujnowała. Od tego czasu już się zamek nie podnosił, aż teraz dopiero przystąpiono do restauracji i jest nadzieja, że zamek niezawodnie odzyska dawną świetność i dawny swój majestat.

Po odczycie nagrodzonym oklaskami sekretarz dr. Klemens Bąkowski odczytał protokół z ostatniego walnego zgromadzenia i sprawozdanie nie Wydziału za rok 1906, poczem p. Adam Kajzy odczytał sprawozdanie komisji kontrolującej z wnioskiem o udzielenie absolutorjum.

W dyskusji nad sprawozdaniem zabierali głos pp. Dobrowolski i dr. Sternschuss. Pierwszy żądał zajęcia się odnowieniem fresków w kościele św. Katarzyny, drugi krytykował dotychczasową działalność Wydziału, żądając jego odnowienia przez siły młode i twierdząc, że zamiast poświęcać kilkanaście tysięcy rocznie na wydawnictwa lepiej byłoby zakupywać zabytki historyczne dla Muzeum narodowego.

Dr. St. Tomkowicz odpiera zarzuty poprzecznego mowcy, twierdząc że są one spowodowane tylko zgrzytliwością i złym humorem.

Mowca twierdzi, że pieniądze na wydawnictwa nie są wyrzucone, gdyż jednają coraz więcej członków.

Prof. dr. Straszewski odpiera ataki dra Sternschussa, aby członkowie wydziału zajmowali swoje stanowisko dla jakowej synekury, ale spełniają swoje urzędy bezinteresownie i z poświęceniem dla dobrej sprawy.

Po dalszych wywodach dra Sternschussa zgromadzenie uchwaliło wniosek dra Malkiewicza wyrażający uznanie i wdzięczność Wydziałowi za jego pracę z rezolucją dra Iskrzyckiego, aby Wydział oprócz wydawnictw zajmował się również i zbieraniem zabytków i rozszerzył działalność Towarzystwa.

Następnie wybrani zostali do nowego Wydziału pp.: Dr. Klemens Bąkowski, Cercha, Chmiel, Ekielski, dr. Górski, Hendel, dr. Kope-ra, dr. Korzeniowski, dr. Krzyżanowski, dr. Ku trzeba, Lepsi, dr. Muczkowski, Noskowski, Pa gaczewski, dr. Potkański, Prokesch, dr. Ptaśnik, dr. Tomkowicz i dr. Swieykowski. Do komisji kontrolującej weszli: Jan Kanty Federowicz, August Raczyński i Adam Kajzy.

W końcu dr. Uromski zgłosił wniosek sprzeciwiający się postawieniu nowego gmachu dla „Collegium Physicum“ w ogrodzie Bibl. Jag., przez co zasłonięte będą tyły Biblioteki Jagielońskiej.

Prof. dr. Straszewski wystąpił przeciw wnioskowi.

Po dyskusji za i przeciw Zgromadzenie wniosło dra Uromskiego uchwaliło.

Wreszcie uchwalono wniosek St. Wyspiańskiego utworzenia „Rady sztuki“.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie w pół do 10 wieczorem.

— **Nowe Stowarzyszenie przemysłowe.** Z inicjatywy instruktora stowarzyszeń przemysłowych dra. W. Ostrowskiego, odbyło się w zeszłym tygodniu zebranie modniarzy trudniących się wyrabianiem sztucznych kwiatów. Zebranie to, w którym brało udział kilkadziesiąt osób mężczyzn i kobiet, zawiązało się w nowe Stowarzyszenie przemysłowe.

— **Tow. urzędników budowy tanich domów** mieszkalnych odbędzie w sobotę dn. 27 b. m. o godz. 5 po południu w sali III sądu krajowego cywilnego (ul. Grodzka 1 p.) Walne zgromadzenie członków. Obecni mogą być również i nieczłonkowie.

— **Zmiana nazwy.** Z Dyrekcji kolei pańskokomunikują nam: Nazwę stacji kolejowej Kładub-Porin w okręgu ck. Dyrekcji kolei pańsk. w Pradze, zmienia się z dniem 1 maja br. na „Porin“.

— **Bezpłatna wypożyczalnia dla dzieci.** Otrzymujemy następujące pismo: W „miesiącu czerwcu ubiegłego roku za staraniem Kongregacji Dzieci Marji, otworzoną została bezpłatna wypożyczalnia dla biednych dzieci i młodzieży. Jak instytucja ta była potrzebna w naszym mieście, dowodzi najlepiej cyfra 500 małych czytelników i czytelniczek. Ponieważ książki jakie znajdują się w wypożyczalni w części tylko kupione a w znaczniejszej mierze pochodzą z darów prywatnych, żadną miarą pod względem ilości nie odpowiadają frekwencji czytelników, Kongregacja, pomimo najlepszych chęci i starań, nie jest w stanie zaradzić brakowi książek. Wobec tego faktu Wydział Kongregacji zwraca się do wszystkich przyjaciół młodzieży i dzieci z gorącą prośbą aby zechcieli przyjść w pomoc młodej Czytelnicy przez nadsyłanie używanych książek odpowiedniej treści.

Mając nadzieję, że społeczeństwo nasze, któremu obojętnym być nie może jaką strawą karmią się młode umysły biednych dzieci pozostawionych zwykle samym sobie, które nie mając dobrej i moralnej książki w wolnych

Magazyn konfekcyjny
dziecinnej pod firmą

FRANCISZEK MARTIN Rynek główny 1. 12

poleca na wiosnę i lato

Peleryny, Zakiety i Sukienki dla pańienek do lat, 16 Ubranka, Zarzutki i Kurtki dla chłopców do lat 12, jak również: Kapuzy, Kapelusze, Czapki, Skarpetki, Pończochy, Fartuszki i BLUZKI DAMSKIE. W niedzielę i święta zamknięte

od nauki chwilach popadają w najgorsze towarzystwo, będące zarodkiem najdzikszych instyktów, ufamy, że społeczeństwo nie usunie nam pomocnej dłoni i wesprze nas w pracy, która wydaje już tak pożądane owoce. Lokal Czytelni mieści się w gmachu Akademii handlowej w szkole św. Jadwigi. Książki ofiarowane odsyłać należy pod adresem p. Zofii Niedzwiedzkiej w Krakowie ul. Sławkowska 1. 6. II p.

— **Odczyt.** W niedzielę dnia 28 kwietnia o godzinie 7-ej wieczór w sali T-wa "Wzajemnych Ubezpieczeń przy ul. Basztowej 1. 8, wygłosi Anna hr. Potocka z Rymanowa odczyt: „O katakumbach rzymskich“, wykład ilustrowany będzie licznymi obrazami świetlnymi. Czysty dochód przeznaczony jest na zakupno książek dla bezpłatnej czytelnicy dla dziewcząt. Ceny miejsc: Krzesła w czterech pierwszych rzędach po 4 kor., w następnych po 2 kor. i po 1 kor. Bilet studencki 20 hal. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni Spółki Wydawniczej w Krakowie, Rynek główny w Pałacu Spiskim.

— **Z „Eleuterji“.** W niedzielę dnia 23 b. m. odbędzie się w lokalu „Eleuterji“ (Rynek główny 1. 17, II p. konferencja na temat współczesnego gospodarstwa domowego. Program następujący: Dr. Zofia Daszyńska-Golińska: Kobieta współczesna wobec zadań gospodarstwa domowego. Henryka Starzewska: Wpływ kooperatywy spożywczych na stosunki społeczne i gospodarcze. Wila Tabaczyńska: Ognisko domowe abstynentki. Następnie dyskusja. Początek o godzinie 7-ej wieczorem. Miejsca numerowane 2 kor., stojące 1 kor. Bilety wcześniej do nabycia w sklepie p. Armatusa (skład futer) Rynek 22.

— **Z teatru ludowego.** We czwartek dnia 25 b. m. ukaże się na scenie ludowej najnowszy utwór Hauptmanna: „A Pippa tańczy“, baśń huty szklanej. W sztuce tej przepojone jest wszystko atmosferą baśni, od rzeczywistości dalekie, a jednak takie nawskroś prawdziwe i codziennie w życiu spotykane. Pippa, to symbol piękna, ją wszyscy pragnęliby posiadać, lecz istoty piękna ni pieniądza, ni władzą kupić nie można. Znajduje robotnika huty szklanej z duszą poety, z uczuciem piękna, fantazji, i ten zdobywa Pippę, jako uosobienie piękna. Utwór ten cieszył się wielkimi powodzeniami na wszystkich scenach europejskich i na scenie lwowskiej. Graną była również Pippa prawie we wszystkich miastach galicyjskich przez artystów, którzy w jutrzejszym przedstawieniu biorą udział. W roli Pippy wystąpi p. Olska.

— **Aresztowanie zabójcy Dra. Drzewieckiego.** Inspektor policji p. Mohr aresztował dwóch młodych ludzi, z których jeden podawał się za odlewacza metali, drugi za subiekta handlowego. Stanęli w jednym z pierwszorzędných hoteli, a następnie gdy się stąd wyprowadzili zameldowali się w innym hotelu pod nazwiskiem Walentego Sieczki, drugi jako Barankiewicz. Według zebranych szczegółów i według rysopisu Sieczko jest ogrodnikiem, który brał udział w Warszawie w zamordowaniu ś. p. dra. Drzewieckiego wystrzałem z rewolweru, darowanym przez teścia zamordowanego. Jako sprawców morderstwa aresztowano w Warszawie trzy osoby, które powołują się na Walentego Sieczko, jako głównego sprawcę który zdołał zbiedz i jak się pokazuje przybył do Krakowa. Po przesłuchaniu przez starszego komisarza dra. Broszkiewicza, przed którym zapierał się udziału w morderstwie odstawiono go z Barankiewiczem do aresztów sądu krajowego karnego, celem przeprowadzenia dalszego śledztwa w porozumieniu z władzami warszawskimi.

— **Wojna z Niemcami o farbę do bielizny.** Corocznie składamy firmom niemieckim haracz z liczących milionów za artykuły na pozór bagnetne. Między innymi płaciliśmy do niedawna około 2 milionów koron za farbę do bielizny. Pokazna część tych pieniędzy może zostać w kraju, jeżeli bojkotując stale farbę niemiecką a kupując naszą zaopatrzoną w polskie etykiety z wyraźnym podaniem nazwisk i adresów krajowych firm wytwórczych, poprzemy tę gałąź przemysłu. Mamy już w kraju jeden duży zakład pakietowania ultramariny we Lwo-

wie, obok tego kilka składów materiałów i farb trudni się tym przemysłem. Firmy niemieckie widząc, że lojalną konkurencją nie zwalczą dobrej a tańszej naszej fabryki do bielizny, wzięły się na sposoby i wytaczają największemu producentowi tego towaru we Lwowie, procesy o rzekome naśladowanie ich marki ochronnej i etykiety. Jest to najlepsza reklama dla naszych przemysłowców. Produkuje w tej sprawie walce firma Piek z Pragi, wyrobów więc przede wszystkim tej firmy nie powinny kupować nasze gospodynie. Z procesu tego musi wyjść zwycięsko nasza firma, zarzuty Piek są bowiem zupełnie nieuzasadnione, i chodzi mu tylko o gnębienie przeciwnika długim i kosztownym procesem.

— **Przestroga dla szukających pracy w Niemczech.** Agenci fabryki cementu portlandzkiego w Hemmor w Hanowerze zjawiają często w Galicji robotników do pracy w tej fabryce na warunkach, pisemnie im przedstawionych, których to warunków fabryka ta za przybyciem tamże zgodzonych tą drogą robotników obowiązuje ją nie uznaje. Wskutek tego robotnicy tacy przybywszy na miejsce, nie władając językiem niemieckim i nie mając środków do życia zmuszeni są podjąć pracę na warunkach, jakie im przez zarząd fabryki zaofiarowane zostały.

W ostatnich czasach zgodzono w ten sposób w Galicji 60 robotników, którym również kontraktowo przyobiecano wolne mieszkanie. W rzeczywistości jednak, robotników tych mieszczone w zwykłej szopie, w której przebywanie wobec panujących w porze zimowej silnych mrozów, było wprost niemożliwym. Wobec tego robotnicy ci zmuszeni byli pracę w fabryce tej porzucić a nie władając językiem niemieckim i żadnego zajęcia w tych stronach dostać nie mogąc zmuszeni byli do domu powrócić. Gdy jednak robotnicy ci nie posiadali funduszy na pokrycie kosztów podróży do stani zostali do miejsca przynależności na koszt odnośnych gmin. Zarazem robotnicy zatrudnieni w tej fabryce zmuszeni są zakupywać wszelkie środki żywności w miejscowej kantine, oczywiście ze znaczną dla siebie stratą.

Zwraca się przeto uwagę odnośnych czynników, by robotników chcących szukać pracy w tej fabryce, wobec panujących tamże stosunków od tego zamiaru odwozili.

— **Broszury o chwili obecnej.** Pod tym tytułem ukazują się szereg broszur o treści społecznej, zajmujących się kierunkami obecnej chwili. Są to odbitki z „Przeglądu powszechnego“ wydane staraniem ruchliwej Redakcji tego poważnego miesięcznika. Najwybitniejsi pisarze katolicycy są autorami tych dziełek.

Nadzwyczaj aktualna jest broszura arcybiskupa Teodorowicza: „Wobec zbliżających się wyborów w Galicji“, napisana z temperamentem, rzucająca szerokie myśli i będąca szczerym wyrazem myśli chrześcijańsko-społecznej. Treść jej podaliśmy niedawno, polecamy ją gorąco jako niezbędne *Vademecum* każdego katolickiego polityka.

Ze znaną rzetelnością napisaną jest wyczerpująca — broszura prof. dra Czerkowskiego p. t. „Dzisiejsza akcja liberalizmu“, równe wszystkim rozprawom i rozprawkom tego profesora.

Ks. Jan Rostworowski T. J. wydał broszurę: „Z nowszych kierunków myśli katolickiej“ [wyczerpane] i „Liberalny katolicyzm“. Nadto te ośm tomików uzupełniają ks. Pawełskiego „Falszowanie kierunku doby obecnej“, ks. Wieckiego „Czystość“, ks. Condamina T. J. „Teoria paralelizmu psychofizycznego“.

Wszystkie te broszury są do nabycia w administracji „Przeglądu powszechnego“ cena pojedynczej broszury wynosi kilkadziesiąt halerzy.

Z sali sądowej. Dwudniowa rozprawa karna przeciw bandzie złodziejskiej złożonej z 8 osób, zakończyła się onegdaj po południu sąsędzeniem Franciszka Gazela i Karola Chmiela obu za złodziejstwo nałagowe, pierwszego na 8, drugiego na 3 lata ciężkiego więzienia; Wincentego Króla na półtora roku, Bronisława Moskały na 7 miesięcy ciężkiego więzienia, Edwarda Moskały na 6 miesięcy ścisłego aresztu, Heleny Żołądź Ryłko na 3, a Wiktorji Kocikowej na 5 miesięcy ciężkiego więzienia

Marja Kwoka została od oskarżenia uwolnioną.

Wczoraj przed trybunałem sędziów przysięgłych, pod przewodnictwem radcy Kulikowskiego, rozpoczęła się rozprawa karna przeciw 19-letniemu Michałowi Dziwota, praktykantowi zakładu optyki p. Tomaszkiwicza przy ulicy Florjańskiej o zbrodnię kradzieży. Dziwota dnia 3 marca b. r. pochwycony na gorącym uczynku, według twierdzenia poszkodowanego p. Tomaszkiwicza, od półtrzecia roku kradł mu pieniądze z kasy blaszanej znajdującej się w sklepie i z zamkniętej komody w mieszkaniu. Kwoty skradzione wynosiły do 100 a nawet do 150 koron tak, że ogólna kwota skradzionych pieniędzy wynosi najmniej 2.500 koron.

Nadto zabierał Dziwota rozmaite przedmioty ze sklepu. Przed trybunałem, Dziwota do winy się przyznał, twierdzi atoli, że kradzieży dopuszczał się przez 7 miesięcy po 2 razy miesięcznie. P. Tomaszkiwicz podaje fakt, że kiedy jednego dnia poszedł na porządek, zamknawszy wszystkie drzwi mieszkania na klucze, z powrotem sprawdził, że mu z kasy domowej skradziono 140 koron. Zapytany jak się dostał do zamkniętego mieszkania, Dziwota powiada, że pieniądze zabrał przed południem. Kasę sklepową otworzył kluczem dorobionym, a komodę w mieszkaniu wytrychem. Za kradzione pieniądze kupował rowery po 240 i 260 koron, albumy, zegarki, budziki, kasetki, fotografie i różne przedmioty zbytkowe. Na uczynku kradzieży został pochwycony przez pomocnika handlowego p. R. Morawskiego i p. Tomaszkiwiczową, kiedy wytrychem otworzył komodę, której nie mógł zamknąć, gdyż była umyślnie w ten sposób urządzonej jako pułapka. P. Tomaszkiwicz twierdzi, że widząc jego opuszczenie się, w pracy, chciał go na 3 miesiące przed terminem wyzwolić, przeciw czemu Dziwota jednak oponował, chcąc wyzwolony wstrzymać aż do wiosny. Widocznie Dziwota czyniąc tak miał korzystne widoki na kasę p. Tomaszkiwicza.

Poszkodowany przed trybunałem zrzekł się pretensji do odszkodowania.

Oskarżenie wnosił zastępca prokuratora radca sądu krajowego dr. Chwalibogowski. Po przeprowadzonej rozprawie, przysięgli uznali Dziwotę winnym zbrodni kradzieży wyżej 600 koron, wobec czego trybunał skazał go na półtora roku ciężkiego więzienia obustrzonego postem co miesiąc. Dziwota wyrok przyjął.

Najtańszy
Skład Fortepianów W. BARABASZA
KRAKÓW, Rynek 1. 19 I p; Linia A-B
(Dom W-go J. P. Piosera)

Kronika lwowska (kor. wł.)

Z wielką uroczystością odbyło się wczoraj w katedrze zadane nabożeństwo za spójność duszy śp. Michała Michalskiego, urządzone staraniem reprezentacji miasta. U ołtarza odprawili modły ks. arcyb. Bilczewski przy asyście kilku kanoników. W stalach zasiadli radni m. z obu wiceprezydentami i kanonicy kapitulni, nieco dalej rodzina śp. Michalskiego. Kała katafalku trzymali straż honorową miejscy strażnicy ogniowi, a środkową nawę zajęły delegacje stowarzyszeń: „Gwiazdy“, „Skały“ i wszystkich cechów lwowskich, urzędnicy magistratu, pluton ochotniczej straży ogniowej „Sokół“ itd. Kościół był szczelnie zapełniony.

Chór teatralny, pod kierow. p. Paślowskiego, odpiewał żałobne pieśni, artyści opery, pp. Mokrzycka, Mossoczy i Malawski wykonali solowe utwory. Gdy przebrzmiały tony Szopenowskiego marsza, odegranego przez orkiestrę teatralną pod batutą p. Ribery, wystąpił na kazalnicy ks. biskup Bandurski i wypowiedział mowę w której podnosił obywatelskie zalety śp. Michalskiego.

Pragnąc w sposób godny uczcić pamięć tak przedwcześnie zmarłego prezydenta miasta, który ostatnią niemal chwilę swego pracowitego życia oddał w usługi wielkiej sprawie oświatowej, zarząd lwowskiego Związku okręgowego Towa-

ODEZWY wyborcze wykonywa Drukarnia „Gosu Narodu“ w Krakowie

rzystwa Szkoły ludowej na posiedzeniu swem z 22 bm. uchwalił jednomyślnie — na wniosek przewodniczącego — przystąpić w roku bieżącym do założenia we Lwowie bursy imienia Michała Michałowskiego, przeznaczonej dla młodzieży rękodzielniczej.

Onegdajszej nocy, po godzinie 11 a więcej w krótki czas po odjeździe wieczornego pociągu osobowego do Podwoleczysk, znalazła służba kolejowa na torze kilkaset metrów od Podzamcza rzekę odgarniającego się toru dojazdowego do rzeźni miejskiej leżące na nasypie kolejowym zwłoki dwojga dziewcząt w wieku około 20 lat. Zwłoki leżały tuż obok siebie. Jeden trup miał zmiażdżoną czaszkę z tyłu drugi miał zmiażdżone czoło. Prawa ręka jednej z dziewcząt i lewa drugiej były rozgniecione; obydwie trupy miały odcięte palce nóg przez koła lokomotywy. Wiedocześnie więc dziewczęta te ułożyły się w zamiarze samobójczym na szynach kolejowych w ten sposób, że jednej szyny dotykały nogami, na drugiej szynie ułożyły głowy, zaś rękami objęły się za szyję; twarze natomiast zwróciły ku sobie i dlatego czaszka jednej była zdruzgotana z tyłu, czaszka drugiej u czoła. Jak stwierdzili lekarze, nieszczęśliwe dziewczęta zginęły pod kołami lokomotywy natychmiast i bez męki, gdyż po zdruzgotaniu czaszki bezzwłocznie musiały utracić przytomność.

Badania policyjne wykazały, że samobójczynie nazywają się: Anna Bydlińska i Emilia Molitor; pierwsza liczyła lat 21, druga 23; obydwie pochodziły z Bielska i były bonami. Przyjechały do Lwowa przed dwoma mniej więcej laty. Zajęte były kolejno w paru domach dobrego towarzystwa, jako bony do dzieci; były to dziewczęta przyzwyczajone i cieszyły się uznaniem swoich chlebodawców. Przed kilkoma dniami porzuciły bez powodu porzuciły zajęcie i sprowadziły się razem do jednego z podrzędnych tutejszych hoteli. Wczoraj wieczór napisały wspólnie długi list do jednej ze swoich znajomych, zapłaciły rachunek w hotelu, w największym porządku zapakowane rzeczy swoje poleciły służbie kolejowej odesłać pod wskazanym adresem do Bielska a same z małutkim ręcznym pakunkiem opuściły hotel, mówiąc, że idą na dworzec kolejowy. Z owego listu, który był zaadresowany do niejkiej panny Zitter, bony Niemki wnosić należy, że przyczyna, która popchnęła te biedne dziewczęta do samobójstwa, była jakaś skomplikowana i nieszcześliwa historia miłosna, której ów list dokładnie nie wyjaśnia.

— **Kronika lwowska.** (Koresp. wł.) W Zakładzie ubezpieczenia robotników dla Galicji i Bukowiny we Lwowie, zgłoszono w I kw. 810 wypadków. Zakład załatwił w tym czasie 1236 spraw wypadkowych, a tytułem rent wypłacił w I kwartale 1907 r.:

Ascendentom K. 1352-04; czasowo niezdatnym do zarobku K. 31,009-40; stałe niezdatnym do zarobkowania K. 101,904-88; wdowom K. 17,553-03; sierotom K. 23,067-73. Tytułem odprawy wypłacił wdowom K. 1596-12; tytułem kosztów pogrzebu K. 1086-40; tytułem kosztów dochodzenia wypadków K. 10,889-70. Wypłacono nadto wartość kapitałową rent K. 1002-14. Również wypłacił Zakład tytułem odškodowań w ciągu I kwartału 1907 Koron 768,762-44.

Na częściowe pokrycia rent powyższych i ich wartości kapitałowych, deponowano lub rozłożono z urzędu od 1-go Stycznia 1907 do 31 Marca 1907 tytułem opłat K. 761,431-66.

Kandydatura niemiecka w Chrzanowie. „Neue Freie Presse“ donosi z Krakowa: Do cent prywatny archeologii na niemieckim uniwersytecie w Pradze, dr. Artur Mahler, przybył w niedzielę do Chrzanowa na zgrupowanie wyborcze, w którym wzięło udział 1500 żydowskich wyborców i został jednomyślnie wybrany kandydatem na posta z okręgu wyborczego Jaworzno-Chrzanów.

— **Tarnów.** (Terror socjalistyczny.) Na wracających w niedzielę ze zgrupowania na Terlikówce dra Battaglię i kilku jego zwolenników zaczęła się pod mostkiem kolejowym grupka z partii socjalistycznej i pokaleczyła właściciela zakładu fryzjerskiego p. Kossowskiego.

Podobnie na zebraniu ciolkosowskim poturbowali socjaliści zwolennika dra Battaglię.

kamieniarza Musiała, którego poprzednio dzika wrzawa niedopuszcili do głosu.

Głównego sprawcę pierwszego napadu, obalającą ofiarę niesumiennego judzenia agitatorów socjalistycznych, robotnika Mikulskiego, już aresztowano i oddano sprawę prokuratury państwa. Co do innych uczestników krwawych burd dochodzenia są w toku.

Socjaliści wolność zdania i wyborów oraz bezpieczeństwo osobiste rezerwują tylko dla siebie. Znana to rzecz.

W „partyi“ aresztowanie Mikulskiego wywołało popłoch i przynębnienie, w szerokich kołach ludności rośnie oburzenie przeciw terrorowi socjalistycznemu. Wobec energii władz socjaliści zapewne nie tak prędko znowu będą pochopni do „czynu“.

Z Wiednia pisze nam nasz korespondent (Z. C.): Niedzielny artykuł Ignacego Paderewskiego, umieszczony w „Zeit“, budzi w Wiedniu coraz to większe zainteresowanie. Nietylko koła dziennikarskie i muzyczne, lecz także literaci i politycy komentują żywo śmiało, pełne godności wystąpienie naszego genialnego artysty w obronie spotwarzanego narodu polskiego przez Björnsona. Korespondenci pism angielskich, francuskich i włoskich, zaraz w poniedziałek wystąpi do swych dzienników oberne streszczenie znakomitego artykułu Paderewskiego. Wczoraj miałem sposobność widzieć się z jednym wybitnym dziennikarzem wiedeńskim, który oświadczył mi, że w całej tutejszej prasie panuje jedno tylko zdanie co do Björnsona. Musi on mianowicie odwołać swój oszczerczy artykuł, usprawiedliwiając się, że działał pod wpływem Rusinów, albo rzeczowo i naukowo zbić twierdzenia Paderewskiego, inaczej bowiem, cały poważny świat zaliczy go do rzędu pamfletistów.

Ponieważ to drugie niemożliwe, spodziewają się tu powszechnie pierwszego wypadku. Wczoraj redakcja „Zeit“ zapytała Björnsona, czy zamysła odpowiedzieć i usprawiedliwić swój napad na Polaków.

Wczoraj to jest 23 bm. odbył się w Spólni odczyt Wacława Sieroszewskiego o Japonii. Po znakomitym wykładzie licznie zebrana publiczność długotrwałymi, entuzjastycznymi oklaskami zęgnęła wielkiego powieściopisarza. Ogólnie zauważono, że polskie sfery arystokratyczne, oraz wyższa biurokracja świeciła zupełną nieobecnością. Smutny fakt, lecz niestety prawdziwy; ludzie, którzy swym stanowiskiem mogliby się przyczynić znacznie do wyższego życia artystycznego polskiego we Wiedniu, nie tylko nie w tym kierunku nie działają, lecz przeciwnie szkodzą mu nawet.

Telegramy.

AUDYENCYJA GOŁOWINA U CARA.

PETERSBURG. Na onegdajszej audyencji prezydenta Dumy — jak słycać według sprawozdania z wiarygodnej strony prywatnej — po łaskawem przyjęciu Gołowina przez cara, zaprosił go car, aby usiadł, i oświadczył, że z zajęciem śledzi rozprawy Dumy i spodziewa się, że dotychczasowe nierówności znikną. Dalej nadmienił car, iż znajduje, że Gołowin postępuje nieco stronniczo, gdyż proteguje lewicę. Gołowin odpowiedział, że położenie jego jest bardzo trudne, gdyż większość Dumy jest radykalna. Car przyrzekł Gołowinowi, że udzieli mu jeszcze dalszych audyencji i dodał, że audyencya dlatego została odroczone, ponieważ car był przeciążony pilnymi pracami państwowymi.

PETERSBURG. Powiadają, że prawica nie spodziewała się zupełnie wniesienia teraz projektu autonomji Królestwa Polskiego. Prawica zamierza energicznie wystąpić we właściwym czasie przeciw temu projektowi, lecz jest wielce niezadowolona z postępowania Puryszkiewicza.

Po zejściu z Puryszkiewiczem jeden z kadetów nazwał go „vrai ami de la Pologne“. Nieprzyzwoite wybryki Puryszkiewicza oburzyły wszystkich i na chwilę stworzyły dla Polaków przyjacielów nawet wśród paździenikowców. Wogóle Puryszkiewicz zachowaniem się swoim przyczynił się do większego uwydatnienia aktu wniesienia projektu autonomji, wywołał tem żywsze zainteresowanie się tym wnioskiem, zmusił wszystkich do mówienia o nim.

Powiadają, że terminu rozważania w Dumie projektu autonomji nie podobna jest przewidzieć: w każdym razie nie nastąpi to wcześniej, jak za pięć lub sześć tygodni. Wówczas ze strony Polaków wystąpi co najmniej czterech mówców.

NOWY PREZYDENT RADY PAŃSTWA.

PETERSBURG. (Pet. aj. tel.) Były minister sprawiedliwości A k i m o w został zamianowanym prezydentem Rady państwa.

ZABÓJSTWO W ODESSIE.

ODESSA. (Pet. aj. tel.) Wczoraj przed południem został zamordowany dyrektor więzień Sacharuk przez dwóch sprawców, którzy z ukrycia dali do niego 7 strzałów i podczas pościgu rzucili 2 bomby. Jeden ze sprawców który został podczas ucieczki przez żandarmerów zraniony, zastrzelił się, a drugiego schwytano.

Z SEJMU PRUSKIEGO.

BERLIN. W Sejmie pruskim toczyły się wczoraj rozprawy nad etatem skarbowym.

Minister skarbu R h e i n b a b e n oświadczył, że niski stan kursu papierów niemieckich powoduje po większej części zupełnie fałszywą ocenę zagranicą sytuacji finansowej Niemiec. Następnie omówił minister sprawę ustawy giełdowej i oświadczył, że spekulacja terminowa zbożem w Niemczech nigdy ponownie nie zostanie dopuszczoną.

SEJM RZESZY.

BERLIN. W Sejmie Rzeszy w dalszym ciągu dyskusji nad etatem wojskowym oświadczył pos. B e b e l, że wątpi, czy oszczędności, zarządzane przez ministra wojny, będą możliwymi. To może tylko wówczas nastąpić, jeżeli czas służby zostanie znizony. Czas, zużywany na rozmaite marsze paradne, powinien być użyty na wyćwiczenie wojenne, przez co zaoszczędzi się wiele czasu. Następnie omawiał pos. Bebel zło obchodzenie się z żołnierzami przy wojsku.

BERLIN. Minister wojny E i n e m polemi zował z wywodami pos. Bebla i zarzucił mu, że socjaliści starają się żołnierzom zohydzić służbę wojskową.

NADESŁA

Szczawa
Krondorfska
Uznana za
najlepszą i naturalną.

General. zastępowo na Galicyę i Bukowinę:
Perlberger & Schenker, Kraków Grodzka 48.

WYPALONY ZNAK NA KORKU.

Mattoni
Giesshübler
Sauerbrun

Gurgula

piersiowe cukierki z babką zaostrzona, bardzo skuteczne przeciw kaszlowi, chrypcie, flegmie. — Pakiet 20 halerzy do nabycia w aptekach.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórz: Przyjazd do Krakowa i do Podgórz:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 81 z Krakowa
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1632 z Podgórz-Płaszowa
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1632 z Podgórz przyst.

4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórz-Płaszowa.
4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
z Podwoleczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Ja-

Między innymi
KAPELUSZ ZY DAMSKICH
Jadwigi Pollerowej
KRAKOW, ulica Grodzka 3 I p.

Najlepsze i najtańsze harmo-nijki
tylko we fabryce harmonijek
p. O. Lederhofer w Pradze

H. Telesznicka
w KRAKOWIE
przy alicy Szewskiej L. 10. I. s.
Poleca: Kompletnie urządzenia salo-nów,

Kilkanaście par różków sarnich
do sprzedania. Wiadomość w Adm.
„Głosu Narodu“.

Advertisement for ZYGMUNT FLUSS, Chemiczne PRALNIA. Includes an illustration of a woman and text: 'Największa fabryka tego rodzaju w Galicyi, Czechach, Morawie i Śląsku.'

Advertisement for HALA LICYTACYJNA, c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, św. Jana 3. Includes decorative elements and text: 'Nr lus. 16.'

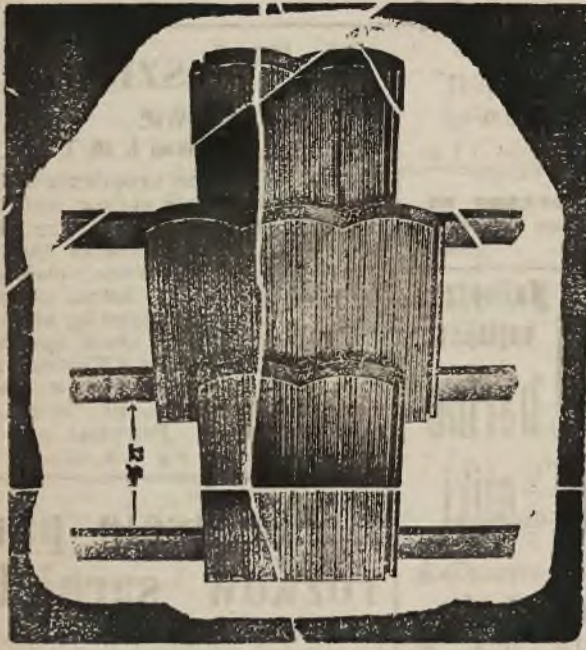
Advertisement for 'LOVACRIN' wody na włosy. Includes an illustration of a woman's face and text: 'Wielkie wrażenie wywołał w kołach lekarskich i szerokiej publiczności wynalazek amerykańskiej'

Młody pomocnik
bufetowiec, znajdzie zaraz u-
mieszczenie w handlu
Jana Dymnickiego w Jasle.

MIESZKANIA
w nowo wybudowanej kamienicy są
różne do wynajęcia od 1 maja 1907
przy ulicy Salinarnej Nr. 19 w
Podgórz.

Błaga o litość
staruszka, 86 lat licząca, wdowa p
weteranie z r. 1831, mająca przy so
bie nieuleczalnie chorą córkę, o wspo
możenie jakimkolwiek datkiem. Za
skawe datki na ten cel przymuj
Adm. „Głosu Narodu“

Kerbatę z Rączką pije,
Kto oszczędnie żyje.

Fabryka pieców kaflowych i cegielnia parowa pod firmą

Maurycy Baruch

w Łagiewnikach przy Podgórzu, polecają swoje wyroby, na które ilustrowane katalogi i cenniki zarząd fabryczny wysyła gratis i franko.

Adres dla listów: Biuro centralne firmy „Maurycy Baruch“ w Podgórzu. Telefon Nr. 73.

474 5

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASÓW
maszynowych
Ignacego Wurma
w Krakowie ul. Kanonicza 1. 18.

Zakład artystyczno-kamieniarski
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie posiada wielki wyb. got. pomn. z piask., granitu i marmuru. Podejmuje się wykon. grobowców w miejscu i na prow. [265

Znane z dobroci

Kawy angielskie surowe i codziennie świeżo palone aparatami najnowszego systemu

poleca handel towarów kolonialnych pod firmą

Wojciech Olszowski
w Krakowie

Mały Rynek róg ul. Szpitalnej.

Zakład Pogrzebowy

A. Szafranski

UL. MIKOŁAJSKA NR. 16.

Telefon 51. Telefon 51

Stare sztuczne zęby

kupuje **M. Brenner** Szpitalna 9 I piętro. Z prowincji załatwia się szybko. 451 90

Podziękowanie.

W-mu P. Henrykowi Gottliebowi, nauczycielowi rachunkowości państwowej kasowej, buchaltery i podwójnej, zamieszkałemu w Krakowie przy ul. Dietlowskiej 1. 68, składamy serdeczne podziękowanie za sumienne przygotowanie nas do egzaminu z rachunkowości państwowej i ogólnej, który w c. k. Namiestnictwie we Lwowie z bardzo dobrym postępowaniem zdaliśmy.

Stefania Oczkowska, Eug. Bryskówna, Marya Szwedówna, Eug. Matykiewicz, Olga Rogalska, Walerya Surówna, Florentyna Plinkiewicz, Roman Heski, M. Dobrowolski, L. Richter, Julian Dalkiewicz. 473 2

Na wiosnę 1907

polocamy nasiona leśne — siance leśne na żywopłaty

drzewa owocowe

Produkcya nasion i szkółki leśne i owocowe

Zassów pod Czarną.

Cennik ilustrowany opłatnie i odwrotnie. [289

Sprzedaż ofertowa.

W sprawie konkursowej: Ogólnego Związku hodowców i handlarzy bydła we Lwowie uchwalili ogół wierzycieli dnia 12 kwietnia br. sprzedać najwięcej ofiarującemu wymienione poniżej wierzytelności do następujących osób:

- 1) do Michała Grecka vel Grecul byłego dzierżawcy dóbr w Starożyncu na Bukowinie względnie do tegoż spadkobierców w kwocie 949 k. 19 h. zpn.
- 2) do Marceliego Bogdanowicza, byłego właściciela dóbr Wozitów ad Polok złoty w kwocie 2400 k. — h. zpn.
- 3) do Kazimierza Zelewskiego z Cewkowa ad Stary Dzików, względnie do tegoż spadkobierców w kwocie 32 k. — h. zpn.
- 4) do jawnych spółników byłej lwowskiej spółki rzeźników pod firmą „Pierwsza spółka hurtowych rzeźników“ Izaak Schwarz, Józef Złotogórski i Spółka, a to do Izaaka Schwarza, Henocha Schwalbenfelda, Judy Kümmla i spadkobierców Józefa Złotogórskiego w kwocie 67.652 k. 48 h. zpn.
- 5) do Abrahama Schönfelda handlarza bydła w Stryju w kwocie 3.301 k. 95 h. zpn.
- 6) do Joela Rasenbauma w Chyrowie i Leona Katza we Lwowie w kwocie 8.276 k. 27 h. zpn.
- 7) do Markusa Bornsteina negocjanta we Wiedniu w kwocie 2.245 k. 32 h. zpn.
- 8) do Barucha Sternberga i Karola Lutwaka kupców w Śniatynie w kwocie 4.035 k. 43 h. zpn.
- 9) do Efroima Westreicha handlarza bydła w Krakowie w kwocie 598 k. 12 h. zpn.
- 10) do Franciszka Kunza w Kołomyi w kwocie 3.500 k. — h. zpn.
- 11) do Herza Serlsa w Przemyslanach w kwocie 25.039 k. 30 h. zpn.
- 12) Pretensya ekspozytury Ogólnego Związku w Pradze pod nazwą „Interes komisy Praga“ do rozmaitych osób w łącznej kwocie 18.568 k. 59 h. zpn.
- 13) Pretensya ekspozytury Ogólnego Związku w Krakowie pod nazwą „Targ Krakowski“ do rozmaitych osób w kwocie łącznej 32.446 k. 26 h. zpn.

W wykonaniu tej uchwały ogłaszam niniejszem jako zawiadowca tej masy ofertową sprzedaż licytacyjną.

Warunki nabycia są następujące:

Wierzytelności wymienione mogą być nabyte razem lub poszczególnie. Przed wniesieniem oferty każdy chcący nabyć może przegladnąć akty odnośnej sprawy w mojej kancelarii we Lwowie, plac Maryacki 1. 10, II piętro. Przy wniesieniu oferty należy złożyć 10% wadyum oferowanej sumy. Uwzględnioną będzie oferta najwyższa, z warunkiem złożenia całej waluty cesyjnej gotówką i naraz. Dokument ustępstwa będzie sporządzony bezpłatnie za zwrotem tylko stępli należyłości rządowej. Masa konkursowa nie ręczy ani za rzetelność ani za ściągłość nabytej pretensyi, natomiast w czasie ściągania jej przez nabywcę zobowiązuje się masa konkursowa dostarczyć sądowi do przegladnięcia w celach dowodowych książek rachunkowych i aktów jakie posiada a tycających się nabytej pretensyi.

Oferty przyjmują najpóźniej do dnia 20 maja 1907 po czym nastąpi rozstrzygnięcie ofert i zwrot wadyów.

Dr Bronisław Michalewski
zawiadowca masy konkursowej.

Maszyny do szycia

(Singera) Łódzkowa 25.—
Pierścieniowa 38.—
Central Bobbin 47.50
Z wszystkimi przyrządami;
5 letnia gwarancja za przysłaniem pieniędzy lub zaliczką
1. Wiener Nähmaschinen Spezial-Versandhaus 2493 10

Adolf Reimann

WIEN XII.
Margarethengürtel 33,

Łąk trzydzieści morgów

w całości lub częściowo jest do wydzierżawienia każdego czasu z obszaru dworskiego w Łobzowie pod Krakowem.

Warunków udzieli ustnie dozorca domu pod L. 5 przy ul. Mikołajskiej w Krakowie. 475 3

Kanapa do spania

z sznufkami, zegar ścienny regulator i umywalka mała do sprzedania. Batorego 16. Wiadomość u portjera.

MYSZY POLNE.

doszczętnie i zupełnie pewnie wytępić można jedynie pigułkami „FUCHSOL“. 1 klg. na myszy polne zawiera około 10,000 pigulek, wystarcza zatem 8000 do 10000 m².

1/2 klg. pudełko k. 1.50

1 — 50 klg. „ 3.—

od 5 — 50 klg. „ 2.50 za klg.

Prospekty i świadectwa proszę darmo i opłatnie żądać z Chemicznego Laboratorium „FUCESOL“.

Reim i Spółka Kraków, Rynek 37.

Wielki krach.

Nowy Jork i Londyn nie oszczędziły i stałego ładu i wielka fabryka wyrobów srebrnych widziała się zmuszoną wysprzedać cały swój zapas za małym tylko wynagrodzeniem za pracę. Jestem upoważniony to skutecznie. Wysyłam zatem każdemu za zwrotem 6 zł. 90 ct. następujące przedmioty:

- 6 sztuk nożów stołowych z prawdz, angielską klingą.
- 6 widelców z jednego kawałka ameryk. pat. srebra
- 6 łyżek z ameryk. patent. srebra
- 12 łyżeczek z ameryk. patent. srebra
- 1 chochla z ameryk. patent. srebra
- 1 chochelka z ameryk. patent. srebra
- 6 angielskich spodków Victoria
- 2 wspaniałe świeczniki
- 1 sitko
- 1 rozsyrywacz cukru

42 przedmioty tylko za zł. 6.90

Te 42 przedmioty kosztowały dawniej 40 zł. a obecnie można je mieć za tę niską cenę zł. 6.90. Amerykańskie patentowane srebro jest na wskroś białym metalem, który barwę srebra 25 lat pod gwarancją zachowuje. Najlepszym dowodem, że to ogłoszenie nie jest żadnym oszustwem, zobowiązuję się niniejszem publicznie, zwrócić każdemu pieniądze bez nudy, komu towar się nie podoba. Niechaj więc nikt nie opuści sposobności nabycia tego wspaniałego garnituru, który szczególnie nadaje się na

podarki weselne i okolicznościowe jak niemniej dla każdego domostwa.

Dostać można tylko pod adresem:

A. Hirschberg

Dom eksportowy ameryk. patentowych towarów srebrnych **Wiedeń, II. Rembrandstrasse 19G**

Wysyłka na prowincję za gotówkę lub zaalicz Proszek do czyszczenia 10 ct.

Tylko marka ochronna obok stojąca, zapewnia prawdziwość.

Wyciąg z pism uznania:

Z nadesłanego towaru bardzo jestem zadowolona. Kry. stonopol, Galicya. Siostra Joanna, przeł. Towarz. N. P. Maryi.

Kraków, 21 maja 1899. Posyłkę Pańską otrzymałam i jestem z niej tak zadowolona, że posyłam dalsze zamówienie. Księżna Amalia Czertwertyńska.

Trzy razy już sprowadzałem od Pana garnitury po 42 K. i byłem każdym razem zupełnie zadowolony, proszę mi zatem i tym przysłać jeszcze jeden garnitur. Jerzy hr. Dunin Borkowski, c. i k. szambelan akapane 12. 1906. 226 0